

Σημείο 3.1

— 2η παράγραφος

Το κείμενο μετά την πρώτη πρόταση να απαλειφθεί και να αντικατασταθεί με το εξής κείμενο:

«Η ΟΚΕ επικρίνει το γεγονός ότι βάσει των υποβληθέντων εγγράφων οι περιβαλλοντικοί δείκτες (συνολικά 7) είναι ακόμη ανεπαρκείς»

— 3η παράγραφος

να απαλειφθεί.

Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας

Ψήφοι υπέρ: 40, ψήφοι κατά: 62, αποχές: 8.

Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 83/477/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που οφείλονται στην έκθεσή τους στον αμιάντο κατά τη διάρκεια της εργασίας»

(2002/C 94/09)

Στις 13 Σεπτεμβρίου 2001 και σύμφωνα με το άρθρο 262 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ανωτέρω πρόταση.

Το τμήμα «Απασχόληση, κοινωνικές υποθέσεις, δικαιώματα του πολίτη», στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΟΚΕ, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 30 Ιανουαρίου 2002 με βάση εισηγητική έκθεση του κ. ETTY.

Κατά την 388η σύνοδο ολομέλειας της 20ης και 21ης Φεβρουαρίου 2002 (συνεδρίαση της 21ης Φεβρουαρίου), η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε με 62 ψήφους υπέρ, 14 κατά και 3 αποχές την ακόλουθη γνωμοδότηση.

0. Εισαγωγή

0.1. Τον Μάρτιο του 1999, η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε μια γνωμοδότηση πρωτοβουλίας για τον αμιάντο στην οποία ζητούσε, μεταξύ άλλων, την απαγόρευση της πρώτης χρήσης όλων των ειδών αμιάντου και καλύτερη προστασία των μισθωτών και των αυτοαπασχολούμενων που αναγκάζονται να έλθουν σε επαφή με αμιάντο στα πλαίσια εργασιών επισκευής, συντήρησης, ανακαίνισης, κατεδάφισης και απομάκρυνσης.

0.2. Η παρούσα πρόταση της Επιτροπής για τροποποιήσεις της οδηγίας 83/477/ΕΟΚ του Συμβουλίου αποτελεί απάντηση στην έκκληση της ΟΚΕ για αναθεώρηση της υφιστάμενης νομοθεσίας, καθώς και για τη λήψη νέων μέτρων για τη μείωση του κινδύνου από την έκθεση στον αμιάντο κατά τη διάρκεια της εργασίας, όπως σημειώνει η Επιτροπή στην αιτιολογική της έκθεση.

0.3. Το 1999, η ΟΚΕ εξέφρασε την ελπίδα και την προσδοκία ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής θα είναι κατάλληλα εξοπλισμένες για να αντεπεξέλθουν στα καθήκοντα που προσδιορίζονται στη γνωμοδότηση. Σήμερα φαίνεται πως υπάρχουν λόγοι ανησυχίας όσον αφορά τους απαιτούμενους χρηματοδοτικούς και ανθρώπινους πόρους. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει επίσης να αναφερθεί, για άλλη μια φορά, η επικείμενη διεύρυνση της ΕΕ.

0.4. Οι προτάσεις της Επιτροπής μαρτυρούν το συνεχές ενδιαφέρον της για καλύτερες συνθήκες ασφάλειας και υγιεινής στον χώρο εργασίας, ιδίως όσον αφορά τον αμιάντο. Η ΟΚΕ σημειώνει, ωστόσο, με λύπη της ότι η Επιτροπή δεν δείχνει το ίδιο ενδιαφέρον για τις ακούσιες συνέπειες της βελτίωσης της προστασίας των εργαζομένων στην ΕΕ, όπως οι εξαγωγές επικίνδυνων προϊόντων σαν τον αμιάντο που έχουν εξορυχθεί στην ΕΕ ή για επικίνδυνες εργασίες όπως η αφαίρεση του αμιάντου από τα πλοία σε άλλες περιοχές του κόσμου, όπου οι κυβερνήσεις ενδιαφέρονται λιγότερο για αυτά τα θέματα. Στις περιπτώσεις αυτές, η Επιτροπή πρέπει να επιστήσει την προσοχή των κρατών μελών στην ευθύνη που έχουν στα πλαίσια διεθνών οργανισμών όπως η ΔΟΕ (Διεθνής Οργάνωση Εργασίας) και ο ΔΝΟ (Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός) καθώς και στα πλαίσια της Σύμβασης της Βασιλείας.

1. Γενικές παρατηρήσεις

1.1. Η απαγόρευση της διάθεσης στην αγορά και της χρήσης αμιάντου από την οδηγία 1999/77/ΕΚ της Επιτροπής θα μπορούσε να είχε επιτρέψει μια ριζικά διαφορετική βελτίωση της προστασίας

των μισθωτών και των αυτοαπασχολούμενων⁽¹⁾ από τους κινδύνους που οφείλονται στην έκθεσή τους στον αμίαντο κατά τη διάρκεια της εργασίας τους. Λαμβάνοντας ως αφετηρία το γεγονός ότι προϊόντα που περιέχουν αμίαντο δεν κατασκευάζονται πλέον στην ΕΕ και ότι, κατά συνέπεια, οι εργαζόμενοι δεν χρειάζονται πλέον προστασία κατά τις διαδικασίες της προπαραγωγής και της παραγωγής, εκτός από τη μοναδική εξαίρεση από τη γενική απαγόρευση (τα διαφράγματα των εγκαταστάσεων ηλεκτρόλυσης), το νέο μέσο θα μπορούσε να επικεντρωθεί στα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την καλύτερη προστασία των ανθρώπων που εξακολουθούν να διατρέχουν κίνδυνο έκθεσης, επειδή είναι υποχρεωμένοι να έλθουν σε επαφή με υπάρχοντα προϊόντα αμιάντου κατά την εργασία τους, π.χ. στο πλαίσιο κατεδάφισης, επισκευής, συντήρησης, απομάκρυνσης και άλλων παρόμοιων δραστηριοτήτων. Δυστυχώς, η παρούσα πρόταση οδηγίας δεν κάνει μια τόσο ξεκάθαρη διαφοροποίηση. Εξακολουθεί να περιέχει στοιχεία που ταυρίζουν περισσότερο σε ένα περιβάλλον που παράγει αμίαντο.

1.2. Η πρόταση θα μπορούσε επίσης να περιέχει ειδικές διατάξεις για: την εποπτεία της υγείας, την καταχώριση, την ενημέρωση και την κατάρτιση, τους κινδύνους που διατρέχουν οι αυτοαπασχολούμενοι⁽¹⁾, τους κινδύνους που υπάρχουν για τους εργαζόμενους (και για τον πληθυσμό γενικά) από τη δεύτερη χρήση προϊόντων που περιέχουν αμίαντο και τη βελτίωση της αναγνώρισης των ασθενειών που συνδέονται με τον αμίαντο ως επαγγελματικών ασθενειών. Πρόκειται για θέματα που πρέπει να διευθετηθούν από την Επιτροπή με άλλα νομικά μέσα, αν η παρούσα οδηγία δεν είναι η κατάλληλη.

1.3. Η πρόταση περιέχει πολλά θετικά στοιχεία: εστιάζεται στους εργαζόμενους που θα εκτίθενται περισσότερο στον αμίαντο στη νέα κατάσταση, απλοποιεί ορισμένες διαδικασίες, καθιερώνει μειωμένες οριακές τιμές για την έκθεση και θεσπίζει απαιτήσεις για τον εντοπισμό των υλικών που περιέχουν αμίαντο πριν από την έναρξη της κατεδάφισης ή της συντήρησης, την παροχή αποδείξεων ικανότητας από τις επιχειρήσεις που αναλαμβάνουν τέτοιου είδους εργασίες και την κατάρτιση των εργαζομένων. Η πρόταση οδηγίας θα μπορούσε να βελτιωθεί, αν υπήρχε μεγαλύτερη σαφήνεια στο θέμα της εξόρυξης αμιάντου στην ΕΕ. Σημειώνεται επίσης ότι η Επιτροπή δεν ανταποκρίθηκε στις προτάσεις της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για το θέμα των εθνικών καταλόγων των κτιρίων και των εγκαταστάσεων που περιέχουν αμίαντο.

1.4. Ύστερα από τόσο πολλές τροποποιήσεις, η οδηγία του Συμβουλίου του 1983 θα καταστεί αρκετά περίπλοκο μέσο. Γι' αυτό, η ΟΚΕ συνιστά κωδικοποίηση στο εγγύς μέλλον. Μια περαιτέρω περιπλοκή είναι ότι ορισμένες διατάξεις της οδηγίας για τους καρκινογόνους παράγοντες ισχύουν και για την οδηγία για τον αμίαντο.

(1) Σημειώνεται, ύστερα από την υιοθέτηση της παρούσας γνωμοδότησης του τμήματος, ότι το πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής της 31ης Ιανουαρίου 2002 προβλέπει «Πρόταση σύστασης του Συμβουλίου για την υγεία και την ασφάλεια των αυτοαπασχολούμενων στον τόπο εργασίας» η οποία θα υιοθετηθεί το Φεβρουάριο του 2002 (άρθρο 308).

2. Ειδικές παρατηρήσεις

2.1. Η Επιτροπή θα πρέπει να επανεξετάσει την προτεινόμενη αντικατάσταση του άρθρου 3, παράγραφος 3 και, ιδιαίτερα, των διατάξεων που αφορούν τις εργασίες απομάκρυνσης επιστρώσεων, μονώσεων ή μονωτικών πλακών που περιέχουν αμίαντο. Στο άρθρο 3, παράγραφος 3, οι εξαίρεσεις δεν θα πρέπει να ρυθμίζονται μέσω της απαρίθμησης μεμονωμένων δραστηριοτήτων, αλλά μέσω της κατάρτισης καταλόγου κριτηρίων. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι, όσον αφορά τις δραστηριότητες μικρής κλίμακας, οι οποίες δεν αξιολογούνται ως εξαιρετικά επικίνδυνες (όπως η απομάκρυνση ψεκασμένου ή χαλαρά συνδεδεμένου αμιάντου) δεν θα πρέπει να ισχύουν τα άρθρα 4, 15 και 16.

2.2. Η νέα κοινοποίηση που απαιτείται από το άρθρο 4, παράγραφος 4 πρέπει να υποβάλλεται πριν από την έναρξη της μεταβολής των δραστηριοτήτων. Θα πρέπει να συνεχίσει να περιλαμβάνει όλες τις πληροφορίες που εκτίθενται στο άρθρο 4, παράγραφος 2 και, επιπλέον, πληροφορίες σχετικά με τη διάρκεια των εργασιών κατεδάφισης, επισκευής, συντήρησης ή απομάκρυνσης, καθώς και σχετικά με τις μεθόδους που θα εφαρμοσθούν για τον περιορισμό της έκθεσης των εργαζομένων.

2.3. Το άρθρο 5 θα πρέπει να προβλέπει τη γενική απαγόρευση οποιουδήποτε χειρισμού των προϊόντων που περιέχουν αμίαντο, με μόνη εξαίρεση τις εργασίες κατεδάφισης, επισκευής, συντήρησης και απομάκρυνσης.

2.4. Το νέο κείμενο που προτείνεται για το άρθρο 6, παράγραφος 5 συνεχίζει να κάνει αναφορά στις εξορυκτικές δραστηριότητες που αναφέρονταν στις οδηγίες του 1983 και του 1991. Προφανώς, η Επιτροπή δεν θεωρεί ότι η εξόρυξη συμπεριλαμβάνεται στη διάθεση στην αγορά ή στην πρώτη χρήση του αμιάντου. Η ΟΚΕ πιστεύει ότι πρέπει οπωσδήποτε να συμπεριληφθεί. Η Επιτροπή θα πρέπει να αποσαφηνίσει αυτό το σημείο.

2.5. Το κείμενο του άρθρου 7, παράγραφος 6, το οποίο προσδιορίζει συγκεκριμένη μέθοδο για τη μέτρηση στον αέρα, είναι υπερβολικά περιοριστικό. Η ΟΚΕ διερωτάται μήπως μερικά κράτη μέλη θεωρήσουν ότι το σύστημα της ΠΟΥ που περιγράφεται σ' αυτό το άρθρο δεν είναι ικανοποιητικό και μήπως θα πρέπει να επιτρέπονται και άλλες μέθοδοι, όπως η μέθοδος SEM-EDX⁽²⁾. Για να μην είναι υπερβολικά περιοριστικό το εν λόγω άρθρο, η

(2) Το σύστημα μέτρησης SEM-EDX (Scanning Electron Microscopy — Energy Dispersive X-ray Analyser) είναι ένα σύστημα μικροσκοπίας που χρησιμοποιεί τη σάρωση με δέσμη ηλεκτρονίων για την οπτικοποίηση των ινών και των σωματιδίων. Ανάλογα με τη μέθοδο/τον εξοπλισμό που χρησιμοποιείται, μπορούν να εντοπισθούν σχήματα ινών πλάτους έως και 0,05 περίπου μικρών. Αν το SEM είναι εφοδιασμένο με το σύστημα EDX (φασματοσκοπία διασκορπισμένης ενέργειας με ακτίνες X), μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον προσδιορισμό της χημικής σύνθεσης ινών πλάτους άνω των 0,2 μικρών. Αυτό επιτρέπει στον αναλυτή να διακρίνει τις ίνες αμιάντου από τις άλλες, καθώς επίσης να προσδιορίσει για ποιον τύπο αμιάντου πρόκειται.

ΟΚΕ συνιστά να τροποποιηθεί έτσι ώστε να επιτρέπει τη χρήση και άλλων μεθόδων, εφόσον επιτυγχάνουν τουλάχιστον το ίδιο επίπεδο ευαισθησίας με τη μέθοδο της ΠΟΥ.

2.6. Το άρθρο 8 της πρότασης οδηγίας συνιστά να μεριμνούν οι εργοδότες ώστε κανένας εργαζόμενος να μην εκτίθεται σε ατμόσφαιρα με περιεκτικότητα σε αμιάντο μεγαλύτερη των 0,1 ινών ανά cm^3 ως χρονικώς σταθμισμένο μέσο όρο (TWA) για 8 ώρες. Η ΟΚΕ πιστεύει ότι η διάταξη αυτή δεν συνάδει προς τις εργασιακές πρακτικές που κατά πάσα πιθανότητα θα διαμορφωθούν στο μέλλον, επειδή οι εργασίες που εκθέτουν τους εργαζόμενους σε αμιάντο σπανίως εκτελούνται καθ' όλο το οκτάωρο μιας ημέρας εργασίας. Ένα όριο 0,1 ινών ανά cm^3 ως χρονικώς

σταθμισμένος μέσος όρος για 4 ώρες θα ήταν προτιμότερο και θα μείωνε τα επίπεδα έκθεσης.

2.7. Το περιεχόμενο της κατάρτισης (άρθρο 12 α) πρέπει να υπόκειται σε περιοδική αναθεώρηση και ανανέωση.

2.8. Η απαίτηση απόδειξης ικανότητας από τις επιχειρήσεις που εκτελούν εργασίες κατεδάφισης ή απομάκρυνσης του αμιάντου, η οποία ζητείται στο άρθρο 12 β, πρέπει να συγκεκριμενοποιηθεί περισσότερο. Η Επιτροπή θα πρέπει να κάνει αναφορά στη χρήση ενός εθνικά προσδιορισμένου κριτηρίου, έτσι ώστε να υπάρχει ένα σαφές και συγκεκριμένο πρότυπο βάσει του οποίου να μπορεί να κριθεί η ικανότητα των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων. Οι κυβερνήσεις των κρατών μελών θα πρέπει να αναπτύξουν παρόμοια κριτήρια ύστερα από διαβουλεύσεις με τις αντίστοιχες ενώσεις εργοδοτών και συνδικαλιστικές οργανώσεις.

Βρυξέλλες, 21 Φεβρουαρίου 2002.

Ο Πρόεδρος

της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Göke FRERICHS

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

στη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Κατά τις συζητήσεις, οι τροπολογίες που ακολουθούν, οι οποίες έλαβαν περισσότερες από το 25 % των ψήφων, απορρίφθηκαν.

Σημείο 2.6

Να διαγραφεί.

Αιτιολογία

Οι οριακές τιμές για τη χρήση χημικών ουσιών στον τόπο εργασίας καθορίζονται πάντα για μια περίοδο αναφοράς 8 ωρών. Οι συνέπειες του καθορισμού μικρότερης χρονικής περιόδου αναφοράς δεν έχουν εξακριβωθεί και επομένως το αποτέλεσμα θα μπορούσε να είναι τόσο η αύξηση όσο και η μείωση της οριακής τιμής των 0,1 ινών ανά cm^3 . Είναι γι' αυτό προτιμότερο να μην περιέχει η γνωμοδότηση καμία αναφορά στις οριακές τιμές.

Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας

Ψήφοι υπέρ: 39, ψήφοι κατά: 40, αποχές: 7.